

Zdrobnienia

Autor: Halina Karaś

Zdrobnienia są charakterystyczne dla wszystkich gwar, stanowią część ich słownictwa ekspresywnego. Są tworzone najczęściej za pomocą tych samych formantów słotwórczych, co w języku ogólnym, ale formanty te mogą mieć inny rozkład, por. ogp. deszczyk, chlebek i gw. deszczek, chlebig.

Niejednokrotnie używa się również formantów złożonych, np. golusienieczki, lasaneczek. Zdrabniane są nie tylko rzeczowniki (boczek, wnuczuszek, miotełeczka), przymiotniki (czerwieniutki, twardaśki), lecz także zaimki (każdziutki, nikogutko) i przysłówki (ciepluteńko, zaraziutko), a nawet czasowniki (lulusiać, papuśkać ‘jeść’, rozbawińciać się). Część leksyki gwarowej o charakterze zdrobnień ma charakter czysto strukturalny, np. rączka u kosy, słoneczko zatraciły charakter zdrabniający. Ze względu na ekspresywny charakter wypowiedzi gwarowych zdrobnienia są w nich częste. Szczególnie duże nasilenie zdrobnień cechuje język folkloru. Por. Ekspresywne nacechowanie wypowiedzi, Słownictwo ekspresywne.